

Lausunto Valtion väyläverkon investointiohjelma vuosille 2024-2031, luonnos

Kaupunginhallitus 13.02.2023 § 34
91/00.01.07/2023

Valmistelija Tekninen johtaja Matti Vesava ja kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Väylävirasto pyytää lausuntoja luonnoksesta valtion väyläverkon investointiohjelmaksi vuosille 2024–2031.

Tausta

Väylävirasto laatii vuosittain valtion väyläverkon 8-vuotisen investointiohjelman osana valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman, Liikenne 12 –suunnitelman, toimeenpanoa.

Investointiohjelmassa esitetään lähivuosien tärkeimmät liikenneinfra-hankkeet, jonka talouskehyyksen määrittelee Liikenne12-suunnitelma. Vuosia 2024–2031 koskeva investointiohjelma on Väyläviraston tietoon perustuva ehdotus uusien rata-, maantie- ja vesiväylähankkeiden toteuttamisesta ja niiden vaikutuksista. Väyläverkon investointiohjelma sisältää kehittämishankkeita, isoja peruskorjaushankkeita ja hankekokonaisuuksia sekä pienempiä parantamishankkeita.

Väylävirasto pyytää avoimella lausuntopyynnöllä vuosittain päivitettävästä investointiohjelmasta lausuntoja, joiden kautta tulee esille sidosryhmien tietoa ja näkökulmia investointiohjelmaan liittyen. Pyydämme tarkastelemaan investointiohjelman luonnosta seuraavassa esitettyjen kysymysten kautta.

Tavoitteet

Väylävirasto pyytää jatkotyön pohjaksi lausuntoja erityisesti seuraavista asioista:

1. Onko mielestänne investointiohjelmassa kokonaisuutena onnistuttu vastaamaan sille asetettuihin tavoitteisiin ja muuttuneeseen toimintaympäristöön?
2. Ovatko investointiohjelman perustelut vaikutusten kautta tasapuoliset ja selkeät?
3. Miten muuttaisitte investointiohjelmaa Liikenne 12 mukaisen liikennemuotokohtaisen talouskehyyksen puitteissa ja miten perustelette muutosten paremmat vaikutukset?
4. Miten kehittäisitte investointiohjelman laatimisen prosessia, sen päivittämistä ja seurantaa?
5. Minkä investointiohjelman ulkopuolisten kohteiden suunnittelua tulisi vaikuttavuuden perusteella edistää lähivuosina investointiohjelman tulevia päivityskierroksia varten?
6. Miten muuten haluatte kommentoida investointiohjelmaa?

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Kaupunginhallitus lausuu Valtion väyläverkon investointiohjelmaan kysymyksittäin seuraavaa:

1) Onko mielestänne investointiohjelmassa kokonaisuutena onnistuttu vastaamaan sille asetettuihin tavoitteisiin ja muuttuneeseen toimintaympäristöön?

- on erittäin tärkeää että investoinneissa painotetaan kohteita ja asioita joista on pitkäaikaista hyötyä koko Suomelle, maakunnille ja kohteille joita investoinnit koskevat. Niiden toteutuksella luodaan valtakunnan elinvoimalle, kuljetuksille, liikkumiselle ja vapaa-ajanvietolle paremmat ja turvallisemmat mahdollisuudet ja toteuttamismallit. Tavoitteet tulee olla selkeät ja monia eri tahoja palvelevat ja investoinnit voivat olla sekä suuria että pieniä jos niihin on selkeät perusteet ja näkökannat.

2) Ovatko investointiohjelman perustelut vaikutusten kautta tasapuoliset ja selkeät?

- hankkeita on hyvin monia ja erilaisia eri puolilla Suomea. Tärkeintä on, että kun joku hanke päätetään toteuttaa, että sille on selvät ja selkeät perusteet ja se parantaa monin eri tavoin kohteen / kohdealueen liikennettä niin nyt kuin tulevaisuudessakin.

3) Miten muuttaisitte investointiohjelmaa Liikenne 12 mukaisen liikennemuotokohtaisen talouskehityksen puitteissa ja miten perustelette muutosten paremmat vaikutukset?

- investointiohjelmassa on hyvin tärkeänä kohteena VT 9 välillä Tampere-Orivesi ja siitä mainintana väli Alasjärvi-Käpykangas. Kohteen tekstissäkin korostetaan sitä, että VT 9 on yksi vilkkaimmin liikennöidyistä teistä Suomessa ja kohteen suunnittelu on saatu valmiiksi välillä Alasjärvi-Käpykangas. Kohteen toteuttaminen tulee aloittaa hyvin nopeasti ja sen lisäksi suunnitteluvaiheessa jo nyt oleva väli Käpykangas-Orivesi tulee toteuttaa heti sen jälkeen kun suunnitelmat ovat valmistuneet ja ne on hyväksytty, jotta koko väli Tampere-Orivesi saadaan kokonaisuudessaan kuntoon. Tampere-Orivesi väli on hyvin tärkeä osuus Suomen elinkeinoelämän kuljetuksille ja kehitykselle. *VT 9 väli Tampere-Orivesi on liikenneturvallisuuden kannalta vaarallinen, sillä henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia on keskimäärin 5 onnettomuutta/vuosi. Hankkeen kustannus-hyötysuhde on erittäin kannattava* (esittelijän kokouksessa tekemä lisäys).

4) Miten kehittäisitte investointiohjelman laatimisen prosessia, sen päivittämistä ja seurantaa?

- Tärkeää on kuulla eri alueiden tahoja ja miten jotkut muutokset (esim. teollistuminen, alueiden investoinnit, kehitys) tulevat vaikuttamaan liikenteeseen ja liikennekäyttämiseen ja näiden tietojen pohjalta päivittää investointisuunnitelmaa eri vuosille ja vuosikymmenille.

5) Minkä investointiohjelman ulkopuolisten kohteiden suunnittelua tulisi vaikuttavuuden perusteella edistää lähivuosina investointiohjelman tulevia päivityskierroksia varten?

- Kohta 3

6) Miten muuten haluatte kommentoida investointiohjelmaa?

- kaiken kaikkiaan maantieverkoston kuntoon ja ylläpitoonkin, myös alempi asteisen tiestön osalta, (kokouksessa tehty lisäys) tulee panostaa entistä enemmän, jotta tie- ja rataverkoston rappeutuminen ja korjausvelka ei kasvaisi lähivuosina ja vuosikymmeninä. Joukkoliikenteen kasvu tulee lisääntymään ja Suomi tarvitsee hyvät yhteydet niin maantie- kuin raideliikenteeseenkin ja myös esim. ulkomaankauppa tarvitsee hyvät satamat ja laivaliikenteen kulkureitit.

Ilkka Hjerppen kokouksessa tekemä esitys lisättäväksi lausuntoon koskien väyläviraston investointiohjelmaa ratahankkeiden osalta:

Oriveden kaupunki katsoo, että hankkeen toteuttamista tulisi kiirehtiä ja hanke sisällyttää ainakin osittain jo tähän investointiohjelmaan. Investointiohjelmaan tulisi sisällyttää lisäksi Orivesi-Haapamäki -rataosuuden kehittäminen ja mahdollinen sähköistäminen esimerkiksi Oripohjaan asti. Näillä hankkeilla on merkittävä vaikutus Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennepalvelujen kehittämiseen Oriveden suuntaan ja sen myötä Oriveden kaupunkikehitykseen osana Tampereen kaupunkiseutua sekä kaupunkiseudun hiilineutraaliustavoitteiden toteuttamiseen.

Kaupunginjohtajan kokouksessa tekemä täydennys lausuntoon:
Oriveden kaupungin näkemyksen mukaan Oriveden asema-Oripohja rataosuuden sähköistäminen soveltuisi seuraavaan Tampereen kaupunkiseudun ja valtion väliseen MAL-sopimukseen.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kokouksessa täydennetyt lausunnot Valtion väyläverkon investointiohjelmasta vuosille 2024-2031.

Merkittiin pöytäkirjaan, että tekninen johtaja Matti Vesava oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.

Kaupunginhallituksen kokous keskeytettiin tämän pykälän käsittelyn jälkeen tauon ajaksi kello 16.54-17.12.
